

Jak si hledat spojence a nebýt na to sami

Projekt

Sociální inovace v knihovnách

Tomáš Štefek

SDRUK RF

12. 4. 2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt sociální inovace v knihovnách

„Sociální inovace představují nová a lepší řešení (tj. účinnější, efektivnější, udržitelnější, spravedlivější), která naplňují naléhavé společenské potřeby a zároveň vytvářejí nové sociální vztahy nebo spolupráce. Sociální inovace mohou zahrnovat nové produkty, procesy, služby, organizační uspořádání, technologie, ideje, regulace, institucionální formy, funkce a role, sociální hnutí, intervence a nové formy řešení sociálních potřeb.“

Podporujeme knihovníky ve vytváření a rozvoji služeb, které zlepšují životy a svět

Chceme podpořit knihovny v poskytování komunitních a sociálně-inovačních služeb

nástroje a metody designu služeb a nástroje měření dopadů služeb

propojení knihoven, knihovníků, znalostí, odborníků, uživatelů...

výzkum potřeb a příležitostí

Inkubátor sociálních inovací
Akcelerátor sociálních inovací
Komunitní mapování

- <http://komunitni.knihovna.cz/>
- červen 2017 – květen 2020

Kroměříž - Biblioterapeutické čtvrtky

- Biblioterapie - podpůrná psychoterapeutická metoda, která využívá léčivých účinků četby
- Od čtení pro pacienty po samostatnou službu knihovny
- “Biblioterapeutické čtvrtky” - každý čtvrtek dopoledne individuální setkávání s biblioterapeutkou Marcelou Kořínkovou
- Určeno pro lidi, kteří se dostali do složité životní situace nebo mají psychické potíže (dospělí i děti)
- <https://kumu.io/eliska-bartosova/jshs-knihovna-kromerizska>

Rožnov pod Radhoštěm - Město v mé paměti

- Projekt “Senioři vítáni”
- Tradice vytváření netradičního průvodce “Město v mé paměti”
- Na průvodce jsou navázané besedy a výstavy v režii seniorů a knihovníka-koordinátora
- <https://kumu.io/socialni-inovace-v-knihovnach/jshs-mestska-knihovna-roznov-pod-radhostem>

Vsetín - komunitní knihovna

- knihovna, která žije radostmi i problémy svého města
- těsná spolupráce s městem na tématech komunitního rozvoje
- přímý podíl na komunitním plánování města a komunitním plánování sociálních služeb
- spolupráce s dalšími subjekty ve Vsetíně: “dříve jsme se museli aktivně snažit do procesů zapojovat, nyní nás vyhledávají a oslovují ostatní partneři.”
- <https://kumu.io/socialni-inovace-v-knihovnach/jshs-masarykova-verejna-knihovna-vsetin>

Co všichni děláme...

Nosíme v hlavě nebo v tabulkách všechny ty místní akce a jejich pořadatele, obecní schůze, tradiční setkání, kontakty.

Snažíme se myslet na všechny, se kterými chceme spolupracovat.

Zkoušíme si udržet aktuální přehled v pomyslné mapě všech organizací, spolků a skupin, které pro naši knihovnu jsou – či mohou být – důležité.

Vytváříme si v hlavách místní mapu, díky které knihovna „zapadá do obce“.

Participativní komunitní mapování

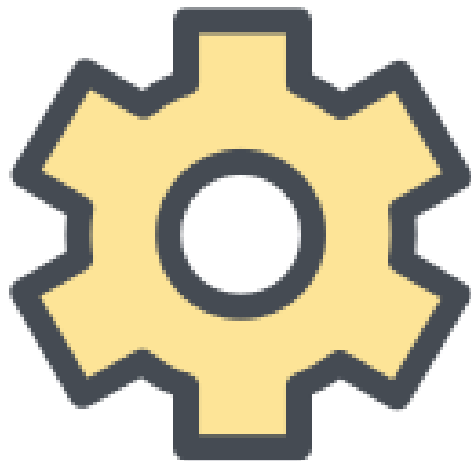
- nacházení nových partnerů ke spolupráci
- hledání smyslu vzájemné spolupráce
- inspirace a přenos know-how
- branding a lobbying

Aldo de Moor
Tilburg University
CommunitySense

Aktivity

Konkrétní aktivity knihovny (služby, akce, projekty...) se sociálním, komunitním nebo společenským dopadem...

Témata

Lokální či společenská témata, problémy či potřeby, které kolem sebe pozorujete...

Role

Typické role nebo funkce, které knihovny zastávají...

Mapovací kategorie

Cílová skupina
Role

Organizace

Aktivita

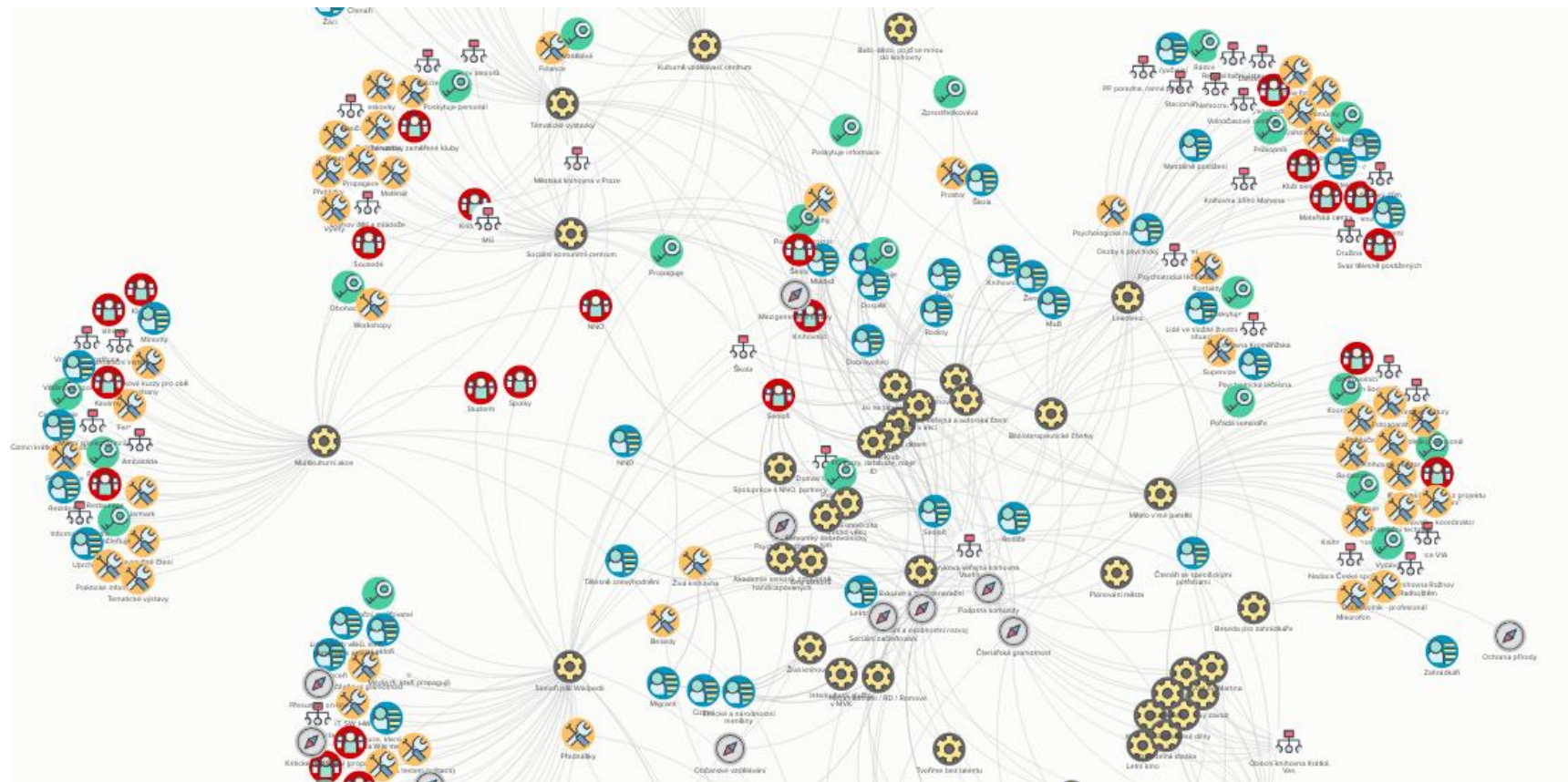

Komunita / síť

Nástroj

Celostátní mapa aktivit knihoven

Na co je to dobré

1. Jednání se zřizovatelem
2. Hledání partnerů pro spolupráci
3. Prostor, finance, odborníci ...
4. Sociální služby
5. Propojování
6. Zviditelnění
7. Mapování jako služba
8. ...

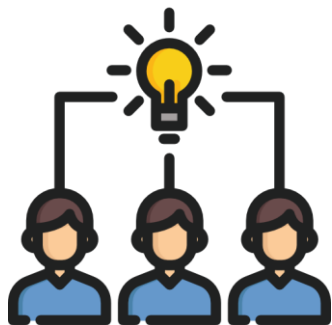
Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

Projekt
Sociální inovace v knihovnách

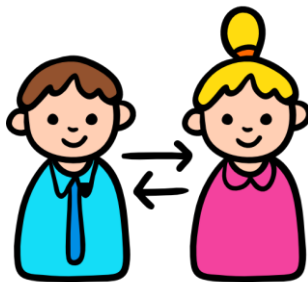
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kdo?

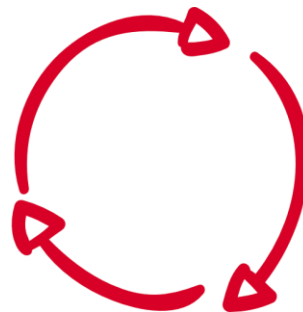
tým
3 – 5 lidí

S kým?

1
expertní
mentor

Jak?

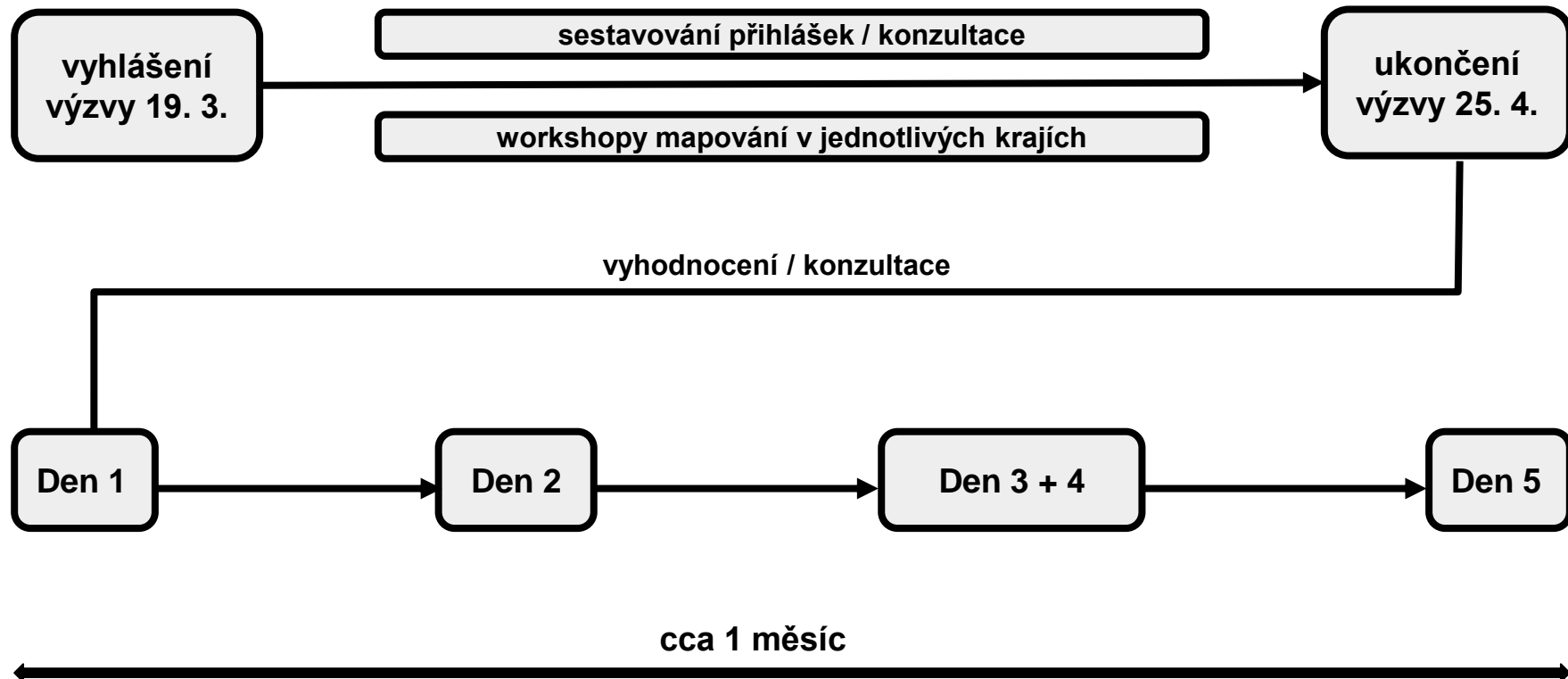
metodami
designu
služeb

Co?

návrh
služby

Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

- Co chceme řešit?
- Co je reálné?
- Kdo s tím pomůže?
- Dlouhodobé cíle
- Proveditelnost
- Zpětná vazba
- Mapování spolupráce
- Příprava na rozhovory partnery, s kolegy, nadřízenými

- Co jsme zjistili?
- Co s tím?
- Na čem přesně budeme pracovat?
- Co pro nás znamená úspěch a neúspěch?
- Pro koho to děláme?
- Co o nich víme?
- Co bychom o nich měli vědět?
- Jak to zjistit?
- Jak a na co se ptát?

- Co všechno už víme?
- Dáváme si všechno dohromady.
- Tvoříme koncept nové služby.
- Chrlíme nápady a vizualizujeme je.
- Inspirujeme se.
- Navrhujeme možné služby.
- Vybíráme to nejlepší, co vzniklo.
- Přemýšlíme nad uživatelskou cestou službou, promýšlíme ji do detailu.
- Vytváříme "prototyp" služby.
- Co potřebujeme vědět od těch, pro koho to děláme?
- Co na to řeknou a jak se jich ptát?

- Co jsme zjistili?
- Jde na základě toho návrh zlepšit?
- Jak službu realizovat?
- Jak později změřit její úspěch a dopad?
- Prezентujeme návrh služby ostatním týmům a hostům.
- Dokázali jsme to! :)

Den 1

Den 2

Den 3 + 4

Den 5

Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

Energie

- 40 knihovníků a knihovnic se stejným zájmem zkvalitňovat život v obci
- týmu 5 profesionálních mentorů a 5 asistentů
- dalších lidí kolem projektu

Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

Inspirace

- Během workshopů a dalších aktivit vznikne 10 návrhů služeb nebo jejich inovací.
- Vzniknou další desítky nápadů na to, jak by knihovny mohly přispět zkvalitnění života v obcích.
- Poznání spousty kolegů.
- Zisk cenných vazeb na odborníky.

Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

Znalosti a dovednosti

- Připraví službu pomocí metod designového myšlení, které používají nejúspěšnější organizace světa.
- Nejčastější důvod, proč služba končí, je, že neplní potřebu trhu. Tedy že si její autor myslí, že ví lépe, co lidé chtějí, než oni sami.
- Budou pracovat přímo se svými uživateli.
- Budou pracovat v týmu a zapojí také ostatní kolegy.

Inkubátor sociálních inovací v knihovnách

Zážitek

- 5 celodenních setkání
- Designové myšlení
- Kritické myšlení
- Kreativita
- Práce
- Láskyplná péče, pohodlí a komfort

FAQ

Musíme v knihovně poskládat celý tříčlenný tým?
Je nás v knihovně málo a tolik lidí nemůžeme uvolnit.

FAQ

Musíme v rámci inkubátoru vymýšlet novou službu?
Děláme toho už tak hodně.

FAQ

Proplatíte nám cesty a ubytování?

FAQ

Musím být vzděláním knihovník?

Musím rozumět designu služeb?

FAQ

Budou s aktivitami v inkubátoru souviset nějaké výdaje? V rozpočtu už nemáme do konce roku prostor pro nákupy.

FAQ

Jak víte, že to bude fungovat?

Přihláška do inkubátoru sociálních inovací

Vyhlášení výzvy: 19. 3. 2018

Ukončení výzvy: 25. 4. 2018

<http://komunitni.knihovna.cz/inkubator/>